

တၢ်မၤလိလီၢ်ကဝီၤအတၢ်မ့ၢ်လၢတဖၣ်

ဒ်သိးကဖျိထီၣ်ကိအဂီၢ်, ကိဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဒီးန့ၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိၣ်ခဲလၢၣ် ၂၂-; ၁ ခြံးကဘၣ်မ့ၢ်လၢကိၣ်လၢတဖၣ်မ့ၢ်ကလဲကလံးကိၣ်(LOTE)န့ၣ်လီၤ. ကိဖိတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ခြံး ၁ ယုနံးလၢကိၣ်လၢတဖၣ်အဲကလံးကိၣ်သ့ခိဖျိမၤဝဲလံာ်တၢ်မၤလိတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးဖျိတၢ်သမံသမိ(A)ဂ့ၤတဖျါဒီး ၉ တၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိဖိတဖၣ်မ့ၢ်တဒီးန့ၣ်ခြံးအယုနံးတဖျါဒီး ၉ တၢ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ကလိၣ်ဆဲးလီၤအမံၤလၢအပတီၢ် ၁ (LOTE)လံာ်တၢ်မၤလိလၢ ၉-၁၂ တၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲကိဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဖျိထီၣ်အပတီၢ် ၁ လံာ်တၢ်မၤလိမ့ၢ်ဖျိတၢ်သမံသမိA တၢ်သမံသမိဒ်သိးကဟံၣ်ဖိၣ်ခြံးဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲသးစ့ၤဟံၣ်သ့ၣ်ပသးလၢကိဖိမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်အတၢ်ထီၣ်ယုဘၣ်ဆၣ်ကိဖိမဲလၢၣ်ဆဲးလီၤမံၤလၢအပတီၢ် ၁ ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်တၢ်သမံသမိ A အတၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တၢ်မၤလိတဖၣ်လၢဖြၣ်စ့ၣ်, စပုၣ်, အံၣ်တလံာ်, ဒီးမဲဒရူကိၣ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢဘၢဖလိၣ်ပဒိၣ်ကိဒ်သိးကမၤသးမံတၢ်လိၣ်လၢကိၣ်အဂၤလၢတဖၣ်အဲလံာ်ကိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိဖျိတၢ်လိၣ်ထဲဒ် ၁ ခြံးလၢ(LOTE)လၢကိဖျိထီၣ်ကိအဂီၢ်အယံ, ကိဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢလၢကဆဲးမၤလိအဝဲသ့ၣ်အ တၢ်မၤလိလၢဟံၣ်ခိၣ်ဒ်ဘၣ်ကိၣ်တဖၣ်သက့အဝဲသ့ၣ်တၢ်ထီၣ်ကိအတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ. တၢ်စိၣ်ခိအပတီၢ် (AP) လံာ်တၢ်မၤလိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးလၢကိၣ်တနီၤန့ၣ်လီၤ.

ကိဖိလၢတမၤဝဲလံာ်တၢ်မၤလိအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢလၢပျဲပျဲဘၣ်တဖၣ်တၢ်ကမၤမၤသကိးတၢ်လၢတၢ်မၤပျဲက့ၤခြံးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤတဖၣ်လၢကမၤပျဲက့ၤခြံးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်သးလၢလံာ်တၢ်မၤလိလၢကိဖိကဘၣ်လိၣ် မၤပျဲတဖၣ်အဖိခိၣ်, တၢ်မၤပျဲက့ၤခြံးကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤခိဖျိခိၣ်ဖျါထၢၣ်အကျိအကျိ, ဝဲတၢ်ကိၣ်ခါကိအကတီၢ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်န့ၣ်ဖးသိဖဲကိၣ်န့ၣ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပညိၣ်အကါဒိၣ်တဖၣ်လၢလံာ်တၢ်မၤလိ(LOTE):

- ✓ တၢ်ကန့ၣ်, တၢ်ကတိၤ, တၢ်ဖးဒီးတၢ်ကွဲးအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ရ့ၣ်လိၣ်မုၢ်လိၣ်, တၢ်မၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤ, ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တဖၣ်, ဒီးမၤန့ၢ်ပုၤအဂၤတဖၣ်လၢကတူၢ်လိၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအကျိအကျိ

အပတီၢ် ၁ - တၢ်ဘၣ်စၢအပတီၢ် (လံာ်တၢ်မၤလိ ၁ ခြံး)

ကိဖိတဖၣ်က

- န့ၢ်ဟံၣ်ဒီးဒီးကိၣ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ယံယံတဖၣ်လၢကိၣ်အတၢ်ပညိၣ်လၢမဲၣ်သကိးမဲၣ်အတၢ်တဲသကိးဒီးတံၤသကိးဒီးပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပျဲတဖၣ်လၢဟံၣ်ဖိၣ်ယံဖိယု
- သူတၢ်စံးကဒီးတၢ်, ကွဲးဖုၣ်လီၤဒီးမၤဂ့ၤထီၣ်အခိပညိၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ပနီၣ်လၢတမ့ၢ်တၢ်တဲဒ်သိးကန့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကခိပညိၣ်လၢကိၣ်အတၢ်ပညိၣ်
- စးထီၣ်သူတၢ်တီၢ်က့ၤတဖၣ်လၢအကြးအဘၣ်ဒ်သိးကမၤဘျးစဲသးလၢတၢ်ကတိၤယံယံတဖၣ်ဒီးကတိၤဘျးဒိၣ်ထီၣ်မ့တမ့ၢ်ပုၤကတိၤအကစၢ်ကိၣ်ဖဲကရူၢ်လၢသးန့ၣ်ဒ်သိးတဖၣ်, ပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပျဲလၢဟံၣ်ဖိၣ်ယံဖိယု, ဒီးတၢ်လီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢဆိၣ်ထ့ၣ်ညိၣ်န့ၣ်ဆူကမ့ၢ်ဖိတဖၣ်
- န့ၢ်ဟံၣ်ဆိကမိၣ်အကါဒိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤယံယံအတၢ်ကွဲးတဖၣ်လၢအလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢကိၣ်အတၢ်ပညိၣ်လၢအမ့ၢ်ပုၤကတိၤကစၢ်ကိၣ်
- ငးကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဂီၤ, အဖုၣ်လၢတၢ်ပညိၣ်ကိၣ်ဒ်သိးကခိလဲလိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤဒီးကရုဖိတဖၣ်လၢတၢ်ပညိၣ်အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ

ကိၣ်အဂၤတဖၣ်လၢတမ့ၢ်ဒဲကလံးကိၣ်

၉-၁၂

ဒ်သိးကဖျိထီၣ်အဂီၢ်, ကိဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဖျိတၢ်သမံသမိ A အတၢ်မၤကွၢ်မ့တမ့ၢ်အပတီၢ် ၁ လံာ်တၢ်မၤလိလၢတီၤထီၣ်မ့တမ့ၢ်မၤဝဲတၢ်လံာ်တၢ်ပုၤလံာ်အတၢ်မၤဒီးဖျိတၢ်သမံသမိ A တၢ်မၤကွၢ်တဖျါဒီး ၉ တၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤကွၢ် A တၢ်မၤကွၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢလံာ်တဖၣ်-:

- ဖြၣ်စ့ၣ်ကိၣ်
- အံၣ်တလံာ်ကိၣ်
- စပုၣ်ကိၣ်
- မဲဒရူကိၣ်

တၢ်သမံသမိ B တၢ်မၤကွၢ် အံၤဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်အီၤဖဲလံာ်တၢ်မၤလိအပတီၢ် ၃ ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်သမံသမိ B တၢ်မၤကွၢ်လၢလံာ်တဖၣ်-:

- ဖြၣ်စ့ၣ်ကိၣ်
- အံၣ်တလံာ်ကိၣ်
- စပုၣ်ကိၣ်
- မဲဒရူကိၣ်

ကိဖိတဖၣ်လၢဆၢဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကီၢ်စဲၣ်ကိၣ်ဖျိလံာ်အုၣ်သးယုၣ်ဒီးမံၤလၢသၣ်ကပီၤလၢအထီၣ်ကဘၣ်ဖျိကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဒီးစးယံးဘၣ်လၢအမးအစုၤကတၢ် ၆၅ ဒီးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ်, ကိဖိကဘၣ်ယုထၢအါထီၣ်ခြံးခဲခဲလၢကိၣ်အဂၤတဖၣ်လၢတမ့ၢ်အဲကလံးကိၣ် (LOTE) ဒီးလီၢ်ကဝီၤပုၤဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်သမံသမိB LOTE တၢ်ဒီးစးမ့တမ့ၢ်ယံယုနံးလၢခွဲလၢက့ၣ်သ့မ့တမ့ၢ်သးသမုတစီတၢ်မၤဒီးစးဖိကဟၣ်က့ၣ်သ့(CTE) လၢအပိာ်ထွဲလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

နယုယံးကီၢ်စဲၣ်တၢ်ကွဲးသးသ့ကိၣ်ခဲကိၣ်တၢ်စဲပနီၣ်အံၤကအိၣ်စ့ၢ်ကိးဆူကိဖိတဖၣ်လၢဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်သ့ဂ့ၤဂ့ၤလၢအဲကလံးဒီးကိၣ်အဂၤတကိၣ်အိၣ်ထီၣ်သးလၢတၢ်ပညိၣ်အနီၣ်ထီၣ်ခိဖျိကီၢ်စဲၣ်က့ၣ်သ့ဝဲက့ၤန့ၣ်လီၤ. ကိအပုၤဟ့ၣ်က့ၣ်တၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤလၢအပညိၣ်ယုၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤလၢတၢ်သးသ့ကွဲးကိၣ်ခဲကိၣ်အတၢ်စဲပနီၣ်ဒီးတၢ်ယုထၢတဖၣ်လၢကိဖိဆိတလဲ, တၢ်မၤလိအကျိအကျိအဂၤ, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်လၢကပီၤတၢ်စိာ်ခိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝဲၤဖးလၢတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိ
ဘၢဖလိၣ်ပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ်

ကျိပ်ခေလတဖန် လၢတမ့ဒဲခဲကလံးကျိပ်

၉-၁၂

တၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်ဆုမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

နပုၤကွၢ်ဖိမ့ၢ်မၤလိၤဘၣ်ထွဲတၢ်အိၣ်, တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ကတုၤသ့ၣ်သ့ၣ်လၢကဖိတၢ်အိၣ်လၢထံကီၢ်လၢပုၤကတိၤထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤကျိပ်ဒီးကွၢ်သမံသမိးတၢ်အိၣ်စရိလၢထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤကျိပ်ဒီးနပုၤကွၢ်ဖိန့ၣ်တက့ၢ်.

ဟ့ၣ်လၢကပိၤကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢကဖးဒီးကတိၤတၢ်ဒီးနပုၤကျိပ်လၢတၢ်ပၢ်ပနီၣ်အိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဂဲၤလိၤထံသးမၤလၢပုၤမၤပုၤတၢ်လီၤ, တဘၣ်ပညိၣ်လၢတၢ်ကဒီးသိၣ်မ့တမ့ၢ်မၤအိၣ်ဘၣ်လၢအခိၣ်ထံးကတၢ်တဘျီန့ၣ်တဂ့ၢ်.

မ့ၢ်ပုၤလၢအဒုးကဲထီၣ်လိၣ်တၢ်သ့တက့ၢ်, ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ကွၢ်လၢကမၤလိၤဝီၤဩအသိမ့တမ့ၢ်လၢကသ့ၣ်နီၣ်တၢ်ကဒီးအသိၣ်တဖၣ်လၢအကိၢ်အခဲန့ၣ်တက့ၢ်

ပၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်နပုၤကွၢ်ဖိဆုပုၤကညိၣ်ပဲခိဖျါကျိပ်အါကျိပ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအါခါအတၢ်စံၣ်စိၤဂံၢ်ထံးန့ၣ်တက့ၢ်.

ကတိၤတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်ထွဲတၢ်မၤလိၤကျိပ်ခဲကျိပ်တကျိပ်အတၢ်လုၢ်တၢ်ပွၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ဟ့ၣ်လီၤဘၢ်ဒ်အိၣ်, တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢဒီးလံာ်လၢကျိပ်အကတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. နလီၢ်ကတိၤပုၤလံာ်ရိအးမ့တမ့ၢ်အုထၢ်နဲးကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၤ, အကလိၤလၢတၢ်တိၤစၢမၤစၢတဖၣ်ပၢ်ဖျိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်သ့ၣ်ညါဂံၢ်ခိၣ်ထံးထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤကျိပ်တဘျီ, ထီၣ်ဒီးဘိတံးသကိးကမ့ၢ်ကျဲအဂ့ၤတဘိလၢကဂဲၤလိၤကျိပ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤစၢမၤကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢမၤလိၤဘၣ်ထွဲထံကီၢ်အကတၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီးပၢ်လုၢ်ပၢ်ပွၤတၢ်အိၣ်မုၤလၢအလီၤဆိလိၣ်သးတဖၣ်, လၢပၢ်ယုၣ်ဒီးကွၢ်, တၢ်အိၣ်, နံၤသဘျီ, ဒီးတၢ်သးစဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

အပတီၢ် ၂ - တၢ်အဘၣ်စၢ အထီထီၣ်-အပတီၢ် (လံာ်တၢ်မၤလိ ၁ ခြံး)

အပတီၢ် ၃ - တၢ်အဘၣ်စၢ အထီထီၣ်/လၢထီၣ်လၢထီၣ်-အပတီၢ် (လံာ်တၢ်မၤလိ ၁ ခြံး)

ကွၢ်ဖိတဖၣ်က

- နၢ်ပၢ်တၢ်ကလုၢ်ဒီးတၢ်တဲသကိးဖျိတဖၣ်ဖဲအဒိကနၣ်အသကိး, ပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤလၢပံၣ်ဖိယိဖိပုၤ, ဒီးပုၤဟ့ၣ်လီၤကမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢမၤလၢမဲၣ်သကိးမဲၣ်မ့တမ့ၢ်လၢလိၤတဲစိပုၤ
- နၢ်ပၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်အကါဒိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၤဆိလၢကွၢ်ဟ့ၣ်ပုၤ, ကွၢ်လုၤလီၤ, တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကီၢ်
- စးထီၣ်ဒီးဒုးမုၤဒုးဂဲၤတၢ်ကတိၤသကိးတၢ်, မဲၣ်သကိးမဲၣ်မ့တမ့ၢ်လၢလိၤတဲစိပုၤ, ဒီးပုၤကတိၤတၢ်လၢနီၢ်ကစၢ်ကျိပ်မ့တမ့ၢ်ပုၤတကၤလၢအသ့ဂ့ၤထီၣ်တဖၣ်
- ယုထၢ်ဝီၤဩအကြးအဘၣ်လၢကပၢ်ပနီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိတဖၣ်, ခိဖျိတၢ်သ့လံာ်ကျိၤယိယိဒီးအကျိပ်ကျဲယုၣ်လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, ပုၤကွၢ်, ခါဆုညါတၢ်ဆၢကတီၢ်အတကျိပ်, ဒီးတဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးတၢ်လီၤဆိတဲးအမ့ၢ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်သ့ဝီၤကယၢ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်
- ခိဆၢလိၣ်သးယၢ်ခိယၢ်ခိ, ဘၣ်ဆၣ်ညါနီၣ်ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်စံးတၢ်ကတိၤတဖၣ်လၢအညါနီၣ်
- သုတၢ်စံးကဒီးတၢ်, ကတိၤဖးထီၣ်တၢ်, ဒီးတၢ်သုစုတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကဆဲးတဲသကိးတၢ်ဒီး
- ဖးလံာ်တဖၣ်လၢနသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိတဖၣ်ဒီးကျိပ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်လၢပုၤကတိၤကျိပ်ထူလံာ်တဖၣ်အဂီၢ်
- သုတၢ်ပနီၣ်လၢအကလုၢ်ဒီးသိးဒီးတၢ်ကတိၤလၢခဲလၢညါဒ်သိးကဟ့ၣ်တၢ်ကွဲးတဖၣ်အခိပညိၣ်လၢတၢ်ကတိၤ, လံာ်ကျိပ်ပၢ်ဖျါ, ဒီးတၢ်ဆိလီၤပၢ်လီၤလၢတၢ်တသ့ညါနီၣ်အိၣ်တဖၣ်
- ဖးလံာ်ပတီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်လၢတဒီးသန့သးလၢပုၤအက
- ကွဲးတၢ်ကွဲးနီၣ်ဖျိ, လံာ်ပတီၢ်မ့ၢ်, လံာ်တၢ်ကစီၣ်ဖျိ, ဒီးတၢ်ပၢ်ဖျါဖျိတဖၣ်
- ကွဲးတၢ်ပၢ်ထံနီၣ်ဖးတဖၣ်လၢအခိၣ်တိကျိပ်ကျဲဒီးဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကရဲၣ်ကျဲဒီးကတဲၣ်ကတိၤအိၣ်
- ထုးထီၣ်တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်တဂ့ၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲကွဲးလံာ်ဒီးကွဲးဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်, လံာ်တၢ်ကစီၣ်ဒီးလံာ်မဲးကစံအတၢ်ကွဲးဖျိ, ဒီးပုၤတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ယုထၢ်အိၣ်, တၢ်သးဝံၣ်, ဒီးကျိပ်လၢတၢ်ပၢ်ပနီၣ်အိၣ်တဖၣ်

အပတီၢ် ၄ - အပတီၢ်ထီ (လံာ်တၢ်မၤလိ ၁ ခြံး)

ကွၢ်ဖိတဖၣ်က

- နၢ်ပၢ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်တၢ်ကတိၤလၢတၢ်ဆိလီၤပၢ်လီၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ်အတီ
- နၢ်ပၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်မိၢ်ပုၤဒီးအခိပညိၣ်အိၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်ထွဲတၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်တဲသကိးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ပၢ်ဖျါတဖၣ်, တၢ်ဖိၣ်တၢ်သးဝံၣ်, ကွဲးလုၤလီၤမ့တမ့ၢ်ကွဲးဟ့ၣ်ပုၤ, တၢ်ဂီၤမုၤ, ဒီးတၢ်ကစီၣ်သန့အကလၢဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲအိၣ်မလၢတၢ်သ့အိၣ်ခိဖျိပုၤကတိၤကျိပ်ထူလံာ်တဖၣ်
- ကွဲးလီၤတၢ်ကတိၤအကွၢ်အဂီၢ်အါကလုၢ်, ဝီၤဩ, တၢ်ကတိၤခွၢ်, ကျိပ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကျဲလၢဘၣ်တၢ်မၤလိ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘၣ်တၢ်ယုန့ၢ်အိၣ်ခိဖျိတၢ်မၤအိၣ်ဖျါထီၣ်ကျိပ်လၢကစၢ်ဒၣ်ဝ
- သ့ၣ်ညါနၢ်ပၢ်တၢ်အခိပညိၣ်လၢအလီၤဆိလိၣ်သးလီၤတၢ်လီၤဆဲးခိဖျိတၢ်တဲကဒါကျဲဒီးကွဲးဖျိတဲဖျါကျဲ
- မၤဘျးစဲလၢတၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်တဲသကိးယုၣ်ဒီးပုၤကတိၤတၢ်သ့ဘျးဘျီးလၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိကလုၢ်ကလုၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်သးစဲဆုဆဲးလၢလၢတၢ်ပၢ်ပညိၣ်
- နၢ်ပၢ်တၢ်ကွဲးအါဒၣ်တက့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိလၢအလီၤသးစဲဆုပုၤကတိၤထူလံာ်ကျိပ်တဖၣ်
- ကွဲးလီၤဝီၤဩကလုၢ်ကလုၢ်လၢမၤလိတ့ၢ်ဘၣ်, တၢ်ကတိၤခွၢ်, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သးတဖၣ်လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အတကျိပ်, ဒီးကျိပ်ဘၣ်တၢ်ယုသ့ၣ်ညါခိဖျိတၢ်ဖးလံာ်သဘျီ
- ပၢ်ဖျိလံာ်ဆိရဲၣ်, လံာ်တၢ်ကစီၣ်, လံာ်, တၢ်ကွဲးလၢဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အါဆၢလၢဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲပၢ်အိၣ်
- သုဝီၤဩလၢအကြးအဘၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီးကျိပ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်လံာ်ကျိၤလၢယိယိဖိဒီးကျိပ်ကျဲတဖၣ်လၢကဆဲးကျိးလိၣ်သးခိဖျိတၢ်ဆၢကတီၢ်အတကျိပ်ပုၤပုၤတဖၣ်

လံာ်အတၢ်စိၣ်ခိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ

ကွၢ်ဖိတဖၣ်က

- နၢ်ပၢ်ကျိပ်အတၢ်ပၢ်ပနီၣ်ဘၣ်တၢ်ကတိၤအိၣ်ခိဖျိပုၤထူလံာ်ဖိဖဲအချူ ဒ်ပတီၢ်မ့ၢ်အသိး, ယုၣ်ဒီးလီၢ်ကတိၤပုၤတၢ်ကဒီးသိၣ်ကလုၢ်ကလုၢ်
- တဲဖျါထီၣ်တၢ်ကလုၢ်, တၢ်သိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤ, ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကွဲးလၢအမ့ၢ်အတီလၢတၢ်တသ့လံာ်ခိယုၤ
- မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်တဲသကိးကျဲခဲဘိခိဖျိတၢ်သ့တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်တိၣ်ကျဲတဖၣ်
- ပၢ်ဖျါထီၣ်ဆိကမိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တဖၣ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိၣ်ဘျီလိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးဖျါထီၣ်, တဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ဒီးသံကွၢ်သံဒီးတၢ်လၢစပုၣ်ကျိပ်, လၢတၢ်ကတိၤဒီးတၢ်ကွဲးခံမံလၢက, ယုၣ်ဒီးတၢ်သ့ကွဲးသုကတိၤလၢအကြး, ခိဖျိတၢ်သ့တၢ်တိၣ်ကျဲလီၤဆိတဖၣ်လၢပုၤဒိကနၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤလၢခဲလၢညါလၢတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျဲအိၣ်သ့တဖၣ်
- နၢ်ပၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတၢ်ဖိတၢ်လံာ်, တၢ်အလုၢ်အလံာ်, ဒီးတၢ်ထံၣ်တဖၣ်ခိဖျိဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ဒီးထီၣ်သတြီၤဒီးကွၢ်ဖိအကစၢ်အပုၤတၢ်အတၢ်